

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς περὶ αὐτὸν εἰς τὴν χώραν ὑμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ	
Ἑσωτερικοῦ	Ἐξωτερικοῦ
Ἔτησίᾳ δρ. 16.—	Ἔτησίᾳ δρ. 20.—
Ἑξάμηνος > 8,50	Ἑξάμηνος > 10,50
Τρίμηνος > 4,50	Τρίμηνος > 5,50
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἡμέρας μηνός.	

Περίοδος Β'.—Τόμος 28ος

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν Ἀθήναις, 2 Ἰανουαρίου 1921

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἑσωτερικ. λεπ. 40 Ἐξωτερ. λεπ. 45
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἐπίσης λεπ. 40

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπίδου ἀρ. 38 παρὰ τὸ Βασιλικεῖον

Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 5

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. (Συνέχεια)

— Ἐλάμε καλὰ ὁ συνταγματάρχης!

Γελοῦσαν οἱ στρατιῶτες, ναί! ἀπὸ μέσα τοὺς ὅμως τοὺς συγκινοῦσε αὐτὸ τὸ παιδί, ποὺ αἰσθανόταν ἀπὸ τώρα τὸν πατριωτισμὸ τῶν μεγάλων καὶ φαιδρῶ, γενναῖο, πήγαινε νὰ ψυχήσῃ ἀγνωστὺς κινδύνους, ἐνῶ τόσα ἄλλα παιδιά τῆς ἡλικίας του, καὶ μεγαλύτερα, ἐμείναν στὸ Παρίσι, ἤσυχα καὶ ἀμέριμνα στὴ μητρικὴ ἀγκαλιά... Ὡ. ναί! ὁ μικρὸς αὐτὸς ἦταν ἀξιοθαύμαστος. Οἱ στρατιῶτες ἀρχίζαν νὰ τὸν συμπαθοῦν, νὰ τὸν ἀγαποῦν...

Πολὺ φυσικό! Ὁ Γιάννης Καρδινιὰν ἦταν ὁ μικρότερος ἐθελοντὴς τοῦ Ἑννάτου. Ὑστερ' ἀπ' αὐτόν, ὁ μικρότερος στρατιώτης ἦταν δεκαεπτὰ χρονῶν. Θὰ γινόταν λοιπὸν τὸ παιδί τοῦ συντάγματος.

Ἐπιτέλους φάνηκε καὶ τὰμάξι τῆς Κατερίνας.

— Μαρμὰ, νὰ ὁ Γιάννης! φώναξε ἡ Λιζέττα.

Ἡ Κατερίνα τὸν εἶδε, κατάλαβε καὶ σταμάτησε. Ὁ Γιάννης ἀνέβηκε στάμαξι καὶ ὁ Καραμπῆς ξεκίνησε πάλι μετὰ καλπασμό.

— Κουράστηκες, παιδί μου; τὸν ρώτησε ἡ καντινιέρα.

— Ὅλοι τὸ ἴδιο τροπάρι!

— Μὰ ὅχι, ὅχι, κυρία Κατερίνα! Ὁ συνταγματάρχης μοῦ εἶπε νὰ σταθῶ νὰ σὲς περιμένω.

— Καλὰ ἔκαμε. Δὲν εἶσαι ἀκόμα μαθημένος νὰ περπατῇς ἔτσι. Πρέπει νὰ συνεθίσχῃς σιγά-σιγά... Ἰβλέπεις τί καλὸς ποὺ εἶναι ὁ συνταγματάρχης σου;

Ὁ Γιάννης, καλοκαθισμένος πλάι στὴ μικρὴ του φίλη, αἰσθανόταν μιὰ ἄνεση,

μιὰ εὐχαρίστηση μεγάλῃ καὶ ἀπ' αὐτὸ ἀναγνώριζε καὶ ὁ ἴδιος πὺς ἦταν κουρασμένος καὶ εὐγνωμονοῦσε ἀπὸ μέσα τοῦ τὸν συνταγματάρχην Βερναρδιέ, ποὺ τοῦ ἐπέβαλε τὸ γλυκὸ ἐκεῖνο ξεκούρασμα.

Ὁ ἥλιος βασιλεῦσε.

Μετὰ ζορὸν ἐνδιαφέρον, ὁ μικρὸς παρακολουθοῦσε τὴς περιπέτειες τῆς πορείας.

Συχνὰ τὸ σύνταγμα ἀναγκάζοταν νὰ σταματᾷ καὶ νὰ παραμερίζῃ στὴς ἄκρες τοῦ δρόμου, κάποτε καὶ μέσα σὲ χωράφια, γιὰ νὰ περάσουν ἄλλα στρατεύματα, ποὺ τὸ ξεπερνοῦσαν στὴ γρήγοράδα.

Ἦταν ἱππικά, ποὺ ἔτρεχαν μετὰ μεγάλο καλπασμό, ὠραῖα συντάγματα κυνηγῶν καὶ οὐσσάρων, μετὰ λαμπρὲς στολές. Αὐτὰ δὲν ἦταν «αὐτοσχέδια» σὰν τὸ Ἑννατο, γιὰτὶ δὲν γίνονται ἱππικὰ σὲ λίγες

ὥρες· τὰ εἶχαν ἀνακαλέσει ἀπὸ τὴ στρατιὰ τοῦ στρατάρχου Λυκνέ, ποὺ εἶχε νικηθῇ στὴ Φλάνδρα ἀπὸ τοὺς Αὐστριακοὺς καὶ ἀφοῦ ἐμείναν λίγες ἡμέρες ἀπέξω ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἔτρεχαν τώρα βιαστικὰ νὰ ἐνωθοῦν μετὰ τὴ στρατιὰ τοῦ Δυμουριέ, γιὰτὶ μένο ἀπ' αὐτὴ κρεμόταν τώρα ἡ σωτηρία τῆς Γαλλίας.

Ἦταν ἀκόμα μεγάλες ἐφοδιοπομπές, ποὺ τὶς συνόδευσαν Δραχόνιοι. Κάραρα ποὺ τὰ ὠδηγοῦσαν ἐλάτες ἢ χωριοί, ἔτρεχαν στὸ λιθόστρωτο μετὰ τινάγματα καὶ κρότους σιδερικῶν, φορτωμένα ροῦχα γιὰ τοὺς καινούργιους στρατιῶτες, ποὺ τὰ ἐρραψάν βιαστικὰ στὰ ἐργαστήρια τοῦ Παρισιῶ, καὶ τουφέκια ποὺ τὰ πήραν ἀπὸ τὴ Βαστίλλη, ἢ τὰ χάρισαν οἱ πατριῶτες ὀπλοποιοί, ἢ τὰ βρῆκαν στὸ Ὀπλοστάσιο. Ὅλα αὐτὰ

ἐπῆγαιναν στὸ Σαλόν. Καὶ πήγαιναν γρήγορα, μετὰ μεγάλη βία, μαζί μετὰ τὰ λογιῆς-λογιῆς στρατεύματα, ποὺ περνοῦσαν κάθε ὥρα, καὶ μαζί μετὰ τὰ λογιῆς-λογιῆς ἄλογα ποὺ εἶχαν ἐπιτάξει ἀπὸ τοὺς σταύλους παλατιῶν, πύργων, ἐπαύλειων ἢ ἀπλῶν χωριατόσπιτων. Ἡ ἴδια ὁρμὴ ἐσπρωχνε ὅλον αὐτὸν τὸν πολυποικίλο κόσμον πρὸς τὰ σύνορα.

Μιὰ λεύγα σχεδὸν ἐχώριζε τὸ σύνταγμα τοῦ Βερναρδιέ ἀπὸ τὸ σταθμὸ του, — ἓνα μεγάλο χωριό, ποὺ φαίνονταν τὸ καμπαναριεῖο τοῦ ἀπὸ μακριά.

Τὸ σύνταγμα στάθηκε γιὰ πέντε λεπτά. Κι' ὁ συνταγματάρχης πλησίασε τὸ Γιάννη.

— Ἐ, ξεκουράστηκες; τὸν ρώτησε γελῶντας.

— Μάλιστα.

— Ὁραῖα! Τώρα λοιπὸν θάφήσῃς τὸ σάκκο σου στάμαξι, θὰ πάρῃς τὸ ταμπόρλο σου καὶ θὰ πᾶς

«Ὁχι, δὲν κουράστηκα!..»
(Σελ. 27, στ. α'.)

μπροστά. Δεν κάνει νάφινος τα πόδια σου να παραμυδιαίνουν. Έπειτα, όταν το σύνταγμα φθάνη 'ς ένα σταθμό, ο στρατιώτης, έκτος όταν είναι πεθαμένος, πρέπει να βρίσκεται στη θέση του. Αύριο θα κάμης πάλι το μισό δρόμο με το σάκκο σου.

Ο Γιάννης Καρδινιάκ ευχαρίστησε το συνταγματάρχη και πήγε στη θέση του, μπροστά, με τάλια ταμπούρα.

Ύστερ' από μιās ώρας πορεία, έφθασαν στο μεγάλο χωριό.

Ο μικρός τυρπανιστής κοιμήθηκε καλά εκείνη τη νύκτα. Καί το πρωί ο Μπέλ-Ροζ αναγκάστηκε να τον ξυπνήσει, γιατί στο βαθύ του ύπνου, δεν είχε ακούσει το έγερτήριο.

Ξεκίνησε λιγάκι μουδιασμένος. Σιγά-σιγά όμως τα πόδια του ξαναδρόμην την ελαστικότητα και την ευνησία τους κι' ο Γιάννης ήταν πολύ ευχαριστημένος κι' υπερήφανος.

Περπατούσε τώρα σάν άντρας. Κι' έτσι με τις πατρικές φροντίδες του συνταγματάρχη του, που τον έπρόσταζε να ξεκουραστεί μάλις τον έδωκε κουρασμένο, μπόρεσε να φθάση στο Σαλόν-σώ-Μάρν, — έτσι λέγεται ή πόλη, που είναι απάνω στο Μάρνη, — περίμενε διαταγές για καινούργια πορεία και στο ανάμεταξύ συμπλήρωνε το ντύσιμο των ανδρών του, που στο Παρίσι, από τη βία, είχε μείνει ατέλειωτο.

Αυτό έγινε στις 2 Σεπτεμβρίου 1792.

Το Ένωτο σύνταγμα, στρατοπεδεύμενο στο Σαλόν-σώ-Μάρν, — έτσι λέγεται ή πόλη, που είναι απάνω στο Μάρνη, — περίμενε διαταγές για καινούργια πορεία και στο ανάμεταξύ συμπλήρωνε το ντύσιμο των ανδρών του, που στο Παρίσι, από τη βία, είχε μείνει ατέλειωτο.

— Λογαριάζω πως θα μείνουμε! έδω τρείς-τέσσερες ημέρες, είχε πη ο συνταγματάρχης Βερναρδιέ.

Αλλά την άλλη μέρα, πέρασε μπροστά από το σύνταγμα ένας έριππος άγγελιαφόρος.

— Τι νέα; του φώναξε ο συνταγματάρχης.

Κι' εκείνος, χωρίς να σταματήσει καθόλου τάλογο του, πέταξε αυτά τα λόγια:

— Έπειτα το Βερντέν! Οί Πρώσοι είναι μέσα από χθές!

Ο Βερναρδιέ χλώμασε, δάγκασε τα χείλη του και ψιθύρισε:

— Άσχημο αυτό!... Άνοιξε ή πόρτα για την είσοδή!

Και με συγκινημένη φωνή, είπε 'ς ένα λοχία που βρέθηκε κοντά του:

— Φαβρίκιε, πρόξε να πής στον ταγματάρχη Ντουβάλ να με αντικαταστήσει και να επιστατήσει στη διανομή των ρούχων... Άν με χρειασθούν, θα είμαι στού στρατηγού.

Κι' έφυγε τρέχοντας.

Ύστερ' από μιὰ ώρα, ξαναγύρισε. Το πρόσωπό του ήταν πολύ σκεπτικό.

— Λοχία! έπρόσταξε. Να είδοποιήθούν όλοι οί αξιωματικοί πως τους περιμένω εκεί!

Κι' έδειξε με το δάκτυλο ένα χάνι,

στην άκρη του δρόμου, λίγα βήματα μακριά. Έπειτα φώναξε:

— Ο τυρπανιστής της υπηρεσίας!

Ο Γιάννης Καρδινιάκ παρουσιάστηκε.

— Ά, εσύ είσαι;... Κτύπα προσκλητήριο... Σε μιὰ ώρα φεύγουμε.

Το ταμπούρλο εκτύπησε. Καί το στράτευμα άρχισε να ετοιμάζεται βιαστικά γι' αναχώρηση.

Ο συνταγματάρχης Βερναρδιέ είχε πάει στο χάνι. Εκεί απέξω ήταν ένα τραπέζι και ξύλινα σκαμνιά. Ο αξιωματικός έκάζησε, έδωκε από την τσέπη του ένα χάρτη, τον ξεδίπλωσε στο τραπέζι και, σκυμμένος απάνω του, άρχισε να τον ρεζελτά με μεγάλη προσοχή.

Τον καιρό εκείνο, δεν υπήρχαν ακόμα οί τέλειοι χάρτες, που έχουν σήμερα όλοι οί αξιωματικοί. Ήταν ατέλειες, χονδροειδέες, ακρίβεστατοι όμως. Εκείνος, που είχε ανοίξει μπροστά του ο Βερναρδιέ, παρίστανε μ' ένα πλήθος δεινότητα το μεγάλο δάτος της Άργκόννας, καθώς και τους λίγους δρόμους που το έσχιζαν τότε.

Τα χωριά ήταν σημειωμένα με μικρά κυρπαναριά και οί συνοικισμοί με σπιτάκια. Απόστο οί αξιωματικοί του Ένωτου έφθαναν απ' όλες τις μεριές και στεκόνταν σιωπηλοί πίσω από τον άρχηγό τους, ενώ οί στρατιώτες έμπαιναν στη γραμμή, με τα τουφέκια παρά πόδας.

Όλοι κροκομιλούσαν για την κακή είδηση που διαδόθηκε άμέσως στο στρατόπεδο. Έπειτα, δώδεκα ούσταροι, όδηγούμενοι από ένα άρχικαταλυματία, ήλθαν κι' αυτοί και παρατάχθηκαν στάλλο μέρος του δρόμου, άντικρύ στους στοίχους των στρατιωτών.

Τη στιγμή εκείνη, ο συνταγματάρχης Βερναρδιέ σηκώθηκε κι' έγινε στους αξιωματικούς του να τον περιστοιχίσουν.

— Πολίται! τους είπε. Ήλθε είδηση ότι κυριεύθηκε το Βερντέν. Άλλά οί Πρώσοι δεν ώφελήθηκαν απ' αυτή τη νίκη. Άντι να ριχτούν άμέσως στην Άργκόννα και να μς έπιτεθούν από τα πλάγια, περιόρισθην να πλώσουν τα στρατεύματά τους στις πεδιάδες του Μόζα και να καταλάβουν το Στενάι.

— Περίεργο! διέκρινε ο ταγματάρχης Ντουβάλ.

— Ναι, έξακολούθησε ο συνταγματάρχης Βερναρδιέ, το λάθος είναι ανεξήγητο, αλλά είμαστε τυχεροί. Μένει να μάθουμε αν ο στρατός του Δυμουριέ θα ήχη τον καιρό και τη δύναμή να καταλάβη την Άργκόννα και να θέσει έτσι ένα φαχμό μεταξύ της Γαλλίας και του έχθρου.

— Μά βρίσκεται ολόενα στο Σεδάν! είπε πάλι ο ταγματάρχης. Πως θα μπορούσε ο Δυμουριέ να εκτελέσει μιὰ τέτοια πλάγια πορεία, τόσο κοντά στον έχθρο; Θάταν τόσο παράτολμο, που μου φαίνεται σχεδόν αδύνατο να την επιχειρήσει.

— Κι' όμως την επιχειρήσει, αποκρίθηκε

ο Βερναρδιέ με μιὰ λάμψη στα μάτια. Μεγάλο τόλμημα, συμφωνώ! μ' δεν είχε και τί άλλο να κάνει.

— Ωστε ολόενα πηγαίνει;...

— Ναι. Ο στρατηγός είδοποίησε το στρατάρχη Μπουνιέ, που έφτασε κι' αυτός στο Σαλόν. Ο Δυμουριέ, αφού χωρίς τη στρατιά του σε τρία σώματα, άρχισε την επίκίνδυνη αυτή πορεία στις 30 του Αυγούστου κι' έστειλε άγγελιαφόρους να ήχη τη επείγοντως ένισχύσεις. Μολοντί θέλει τακτικά στρατεύματα ή έθελοντικά του 91, διαταχθήκαμε κι' έμεϊς να τον συναντήσουμε στο Γκραν-Πρέ.

— Στο Γκραν-Πρέ! φώναξε ο ταγματάρχης Ντουβάλ. Το μέρος είναι πολύ σίγουρο και το γνωρίζω καλά, γιατί λίγο απέχει από το χωριό μου. Είναι από το Μονμεντι. Μ' έχουμε είδησεις του Δυμουριέ, από την ημέρα που έφυγε από το Σεδάν;

— Όχι! Το σχέδιό του όμως είναι αυτό: να πιάση τα πέντε παράτακτα της Άργκόννας, δηλαδή Σαλάντ, Ισλέττ, Γκραν-Πρέ, Κρουά-ω-Μπουα και Σαίν-Ποπυλάι.

Και με το δάκτυλο, ο Βερναρδιέ έδειξε στο χάρτη τα μέρη που είχε στους αξιωματικούς, που τον άκουγαν προσεκτικά.

— Άν το καταφέρω, θα είναι θαυμασίο! είπε ο ταγματάρχης Ντουβάλ. Γιατί ο έχθρος θα δυσκολευτή πολύ να εκβιάσει αυτά τα στενά. Οί δρόμοι είναι ήλιοι μάλις και μετά βίας μπορεί να περάση το πεζικό, κανόνια όμως κι' άρμάξια θάταν αδύνατο, και μάλιστα αν του κάπνιζε να βρέξει, έπρόσθεσε κοιτάζοντας τον ουρανό. Βαρειά συννεφιασμένο εκείνη την ημέρα.

Ο συνταγματάρχης άφησε το γέρο αξιωματικό να μιλήσει κι' έξακολούθησε:

— Ο Δυμουριέ λοιπόν έστειλε πρώτα το στρατηγό Ντελλόν με 8 χιλιάδες άνδρες να καταλάβη το Ισλέττ και το Σαλάντ. Άκολουθεί κι' αυτός με 15 χιλιάδες, για να καταλάβη το Γκραν-Πρέ, τέλος ο στρατηγός Ντυμπουνιέ. Θα έγκυατασταθώ στο Σαίν-Ποπυλάι και στο Κρουά-ω-Μπουα, παράτακτα που έχουν μικρότερη σπουδαιότητα.

(Έπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ [Κατά το Γαλλικό του λοχαγού Danrit]

ΦΥΡΤΟΥΝΑ

Άγρια ή θάλασσα μουγκρίζει Χαμηλά στο περιγιάλι, Βράχους κι' άρμυδιές γεμίζει Φύκια μαύρα ή άνεμοζάλη.

Σύννεφα βρειδιά κυλούνε Με βροντές και με φοβέρες, Γλάροι άνήσυχοι πετούνε Πάνω από σπηλιές και έξερές.

Βράχων τα θεμέλια τρίζουν, Έρηνια παντού και γύμνια Κι' άγριες άστραπές φωτίζουν Μιάς βαρκούλας τα συντρίμια.

ΖΕΦΥΡΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Είναι καμμιά έκασοστή χρόνια από τότε που ζούσε στην Κάτω-Βρετάννη, σε μιὰ καλύβα φτωχών ψαράδων, ένας μικρός μούτσος, που τον έλεγαν Γιάννη.

Ο κυριός του τον είχε πάρει στην καλύβα του, όταν πέθαναν οί γονείς του, γιατί ήταν δυνατό παιδί κι' ή δουλειά που έδωκε άξιζε περισσότερο από το κομμάτι το φουρί που έτρωγε. Μ' είχε πολλές απαιτήσεις και ο μικρός μούτσος δεν πέραγε πολύ καλά. Γι' αυτό, όταν δεν είχε δουλειά, καταφευγε στους άποκρημνους βράχους της άκρογιαλιάς. Εκεί, με τα μεγάλα γαλανά του μάτια, κερρωμένα στη θάλασσα, όνειρευόταν ώραία έπεισόδια. Κάποτε, ένα χερσάκι γλίστραγε μέσα στο δικό του και μιὰ τρυούλα του ψιθύριζε λόγια γλυκά.

Ήταν ή μικρή συντροφισά του, ή Άννα-Μαρία, ή κόρη του ψαρά, που καταλυπημένη για τη σκληρότητα που έδειχνε ο πατέρας της στο μούτσο, τον είχε ακολουθήσει, για να τον παρηγορήσει.

— Άννα-Μαρία, της έλεγε τότε δείχνοντας τη θάλασσα, πως ήθελα να πέσω μέσα!

— Και τί θα πηγαινες να κάνης; τον ρωτούσε ή μικρή.

— Να βρω την Ευτυχία! αποκρινόταν ο Γιάννης. Πολύ μακριά, πίσω από τη θάλασσα, σ' ένα βασίλειο που εσύ δεν τό ξέρεις, βρίσκεται ένα νησί. Μέσα σ' αυτό είναι κλεισμένη ή Ευτυχία. Και γι' αυτή θα ήθελα να πάω.

— Κι' εγώ τί θα γινώμουν, χωρίς έσένα; ρωτούσε ή Άννα-Μαρία.

— Έσένα, αποκρινόταν ο Γιάννης, θα σ' έπαινα, όταν θα την έβρισκα.

Και τα δυο παιδιά γελούσαν. Κι' έτσι ή καλή αυτή φίλια διασκέδαζε λίγο τις καλές ώρες της ζωής του Γιάννη.

Ένα πρωί, εκεί που ο Γιάννης είχε πάει να μαζέψη μύδια και στρείδια στους βράχους, που βρισκόνταν στην άκρη του κολπίου, άκουσε ένα τόσο μελωδικό τραγούδι, που ποτέ δεν είχε άκούσει όμοιο.

Άνέθηκε σ' ένα βράχο, έλπίζοντας να δη εκείνον που τραγούδαγε, μ' δεν άνακάλυψε τίποτα. Κι' έξακολούθησε το ψάρεμα.

Άξαφνα, στο βαθύλωμα ενός βράχου, είδε ένα χρυσό σύννεφο, που τον θάμπωσε. Τότε το τραγούδι έπαψε κι' ή θάλασσα άρχισε να κουνιέται δυνατά.

Την άλλη μέρα, πηγαινόντας να ετοιμάση τη βάρκα για το ψάρεμα, άκουσε πάλι το ίδιο τραγούδι και λίγο πιο πέρα είδε ένα παραξένο ψάρι, που έδωκε φωτεινές ακτίνες.

— Μια σειρήνα! φώναξε. Είναι άλλη-θεια λοιπόν πως υπάρχουν ακόμη σειρήνες;

Κι' έτρεξε φοβισμένος στην καλύβα του και πήρε μαζί του το γέρο ψαρά και την Άννα-Μαρία. Όταν ήρθαν όλοι στο μέρος αυτό της άκρογιαλιάς, ή σειρήνα έξακου-

λουθούσε να τραγουδάη. Μά, με όλες τους τις προσπάθειες, δεν κατάφεραν να την πλησιάσουν κι' ο γέρο ψαράς γύρισε στην καλύβα λίγο θυμωμένος.

Από την ημέρα αυτή, ο ψαράς πήγαινε μαζί με το Γιάννη στους βράχους. Κι' όσο ο μικρός μούτσος μάτευε κοχύλια, αυτός κοίταζε ολόγυρα. Έτσι, ένα πρωί, άνακάλυψε με χαρά τη σειρήνα, που κοιμόταν λίγο πιο πέρα απ' αυτούς, μέσα στη θάλασσα.

— Μά την πίστη μου, είπε στο Γιάννη, μου φαίνεται πως ήρθε ή ώρα να τη δω από κοντά.

Και πέρτοντας στη θάλασσα, πέρασε πάνω από την σειρήνα, που κοιμόταν, ένα μεγάλο δίχτυ κι' έπειτα την έφερε σιγά-σιγά στην άκρογιαλιά, χωρίς να την ξυπνήσει.

— Νά, είπε τότε, ένα πρῶμα που δεν είχα ξαναδεί. Σίγουρα θα είναι σειρήνα, γιατί είναι μισή γυναίκα και μισή ψάρι.

Η σειρήνα ήταν ψηλή, ως ένα παιδί, έφτά χρονών πάνω-κάτω κι' από το κεφάλι της κρεμόνταν χρυσά μαλλιά. Το κορμί της λεπτό κι' άσπρο έμοιαζε με μικρού κοριτσιού. Μά στη μέση της είχε φτερούγες ψαριού και στα πόδια ούρα. Το πεσσί της έλαμπε σά διαμάντι, από τη μέση και κάτω, κι' αυτό είχε θαμπώσει το Γιάννη όταν την πρωτοείδε. Και μόνο, όταν την πήγαν στην καλύβα, ξύπνησε.

— Ά! έκανε, κοιτάζοντας τον ψαρά. Μ' έδωκαλες από τη θάλασσα, όταν κοιμόμουν. Έκανες πολύ άσχημα. Μόνο κάνε γρήγορα τώρα να με ξαναπες, αν δε θέλεις να πεθάνω στο σπίτι σου.

— Όχι, αποκρίθηκε ο ψαράς, πρώτα θα σου δείξω τη μικρή μου Άννα-Μαρία κι' έπειτα ποιος ξέρει: μπορεί να σου κά-νουμε ένα κλουβί, που να σε χωράει, κι' έτσι να μείνεις εδώ, για μεγάλη μας χαρά. Γιατί άλλοιώς θα πρεπε να χρώμαστε πολύ μακριά, για να σε βλέπουμε και να ήουμε το τραγούδι σου.

— Οί σειρήνες δεν τραγουδάνε μέσα σε κλουβί, είπε εκείνη κι' όσο για να με βλέπετε, πάλι δεν θα μπορούσε για πολύ... Σας το ξαναλέω: Μόνο με τη θάλασσα και την έλευθερία ζω εγώ. Λογί-του με λοιπόν και πηγαινέ με εκεί που με ήπρε.

Μά ο ψαράς κουνούσε το κεφάλι, χωρίς να αποκρίνεται. Τότε ο Γιάννης, βλέποντας άκρυα στα μάτια της σειρήνας, ένωσε τα παρακάλια του με τα δικά της. Με άπότομο όμως τρόπο ο ψαράς τον έκανε να σωπάση και βγαίνοντας έξω μια στιγμή, τον πρόσταξε να προσέχη καλά τη σειρήνα όσο θα λείπη.

Μόλις ο Γιάννης άκουσε να πέρη το μάνταλο της πόρτας, σήκωσε το δίχτυ, όπου ήταν ή σειρήνα, και φώναξε:

— Άς γίνη θ,τι γίνη! Δε θέλω να πε-

θάνης, καλή μου Σειρήνα. Εγώ θα σε ξαναπάω στη θάλασσα.

— Είσαι καλό παιδί, του αποκρίθηκε εκείνη, και θάναταιφθής για την καλή σου πράξη. Μά κάνε γρήγορα, γιατί πεθαίνω...

Ο Γιάννης βγήκε έξω, κρατώντας στα χέρια του τη Σειρήνα, έτρεξε στην άκρογιαλιά και την άφησε απάνω σ' ένα κύμα.

Άμέσως άκούστηκε ένα δυνατό γέλιο. Κι' ή Σειρήνα γυρίζοντας στη ζωή, είπε στο Γιάννη:

— Μ' έσωσες! γιατί, χωρίς έσένα, θα είχα πεθάνει. Ζήτησέ μου τώρα ό,τι θέλεις και θα σου το κάνω άμέσως.

— Μά την πίστη μου, αποκρίθηκε ο Γιάννης, μήν πιστεύοντας σταυτιά του. Άν στάλλήθαι έχης τη δύναμη της νεο-ράδας, δόσε μου ένα κουτί γεμάτο χρυσάφι κι' ένα μεγάλο καΐκι, που να μπορώ να γυρίσω τον κόσμο.

— Θα γίνη όπως θέλεις, είπε ή Σειρήνα και χάθηκε στη στιγμή κάτω από τα κύματα.

Άμέσως παρουσιάστηκε ένα όμορφο καΐκι, με μιὰ σειρά κανόνια, που φαίνονταν σά να περίμενε κάποιον, και μιὰ βάρκα κοντά στην άκρογιαλιά. Ο Γιάννης μπήκε στη βάρκα κι' άμέσως οί ναύτες της τρά-δωσαν κουπιά. Όταν ή βάρκα έφτασε δίπλα στο καΐκι, το πλήρωμα ήταν παραταγμένο στο κατάστρωμα για να τον υποδεχτή.

(Έπεται το τέλος) ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗ

Θάναί μιὰ μέρα σκοτεινή στην άκρη του χειμώνα σε σάλα κύμα, με λιγοστή φωτιά, που θάχη σβύσει, με τη σεινή κάποιας νεκρής γιαγιάς, άρχαίαν είκόνα, — που ή νέα χρονιά, στην ώρα της πίστη, θα μ'ας χτυπήσει.

— Ά! Τι μ'ας έτιξε, με τα μοιραία χτυπήματά της! Έκσταση! μέθη ήδονικιά! λημονημένοι πόθοι! Ω, ή νύκτα της παραμονής, με τη φαιδρή όμορφιά της, μονάχα τώρα ή γνωστικά ψυχή μας τηνε νοιώθει!

Στην πολυθρόνα, που σιμά προς τη φωτιά με γέρνει, έβρος τ' άκούω κι' άδιάφορος να μου χτυπά τη θύρα. Γιατί έμαθα να το άνωπω ό,τι βολεύ 'στη Μοίρα!

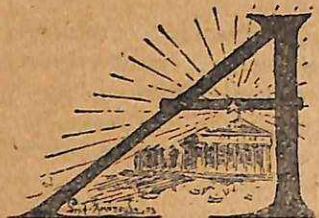
γιατί είναι μάταιο να ρωτώ τα κάματα μου φέρνει, τέλος γιατί το χθές, παλιό και γνώριμο, μου τάξει ιδίο και τ' άδριο, που βαθαία από μέσα του χαράζει.

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Αγαπητοί μου,

ΝΑΤΕΛΛΕΙ

σήμερα το 1921. Για μ'α, για την Ελλάδα, δεν είναι απλώς ένας καινούργιος χρόνος. Είναι ένας σταθμός. Γιατί κλεί ένας αιώνας σωστός από την Ανεξαρτησία μας. 'Αλλ' αυτά θα τα πούμε μεθ'ύστερ, την 25 Μαρτίου, την ημέρα της μεγάλης εθνικής εορτής. Και σήμερα θα χειρτεήσουμε την Πρωτοχρονιά μας, όπως χειρτεούμε κάθε Πρωτοχρονιά, με την ευχή να είναι αίσιο για όλους το Νέο Έτος, να φέρη χαρά, ευτυχία, πρόοδο, ειρήνη κι' έτσι άλλο επιθυμώ καθένας για την αγαπημένη του πατρίδα και για τον επίσης αγαπημένο... εαυτό του.

Πόσες τέτοιες ευχές θακούσατε, θα λάβατε ως τη στιγμή που διαβάζετε την 'Επιστολή μου, συνοδευμένες και με ωραία δώρα, που σας προξένησαν την πρώτη χαρά του 1921 κι' άρχισαν έτσι να πραγματοποιούν τις ευχές!... 'Αλήθεια, μπορεί κανείς να καταλάβη Πρωτοχρονιά χωρίς δώρα; 'Αφού και μετς οι μεγάλοι τα χειρόμαστε, πόσο περισσότερο τα παιδιά, που γι' αυτά είναι καμωμένα! Γιατί όταν λέμε πρωτοχρονιάτικα δώρα, εννοούμε κυρίως τα παιχνίδια των παιδιών: τις κουκλές, τους κούκλους, τα κουκλόπιτα, τα στρατιωτάκια, τ'αλογάκια, τα δεινόσαυρα, τα ταμπουράκια κι' όλα τα κομψά και τα χαριτωμένα εκείνα — κι' α που έπινοςέ και κατασκευάζει κάθε χρόνο ή μεγάλη αυτή βιομηχανία.

Τα παιχνίδια!... Το ξέρω πως υπάρχουν και παιδιά που δεν τ'αγαπούν, δεν τα θέλουν πια και προτιμούν άλλα δώρα, πιο χρήσιμα ή πιο σοβαρά. Είναι τα παιδιά που μεγαλώναν ή, — το ίδιο είναι, — που τα νομίζουν. 'Αλλά κι' αυτά τα μεγάλα παιδιά θα όμολογήσουν, πως πιο ευτυχισμένα είναι τάλλα, τα μικρά παιδιά, που αγαπούν ακόμα και θέλουν τα παιχνίδια. Μπορούν να κρίνουν κι' από τον εαυτό τους. 'Εδώ και λίγ' ακόμα χρόνια, όταν μια κούκλα ή ένα τουφεκάκι αποτελούσε τονειρό τους, δεν εύρισκαν στην πραγματικότητα του μια χαρά, μια ευτυχία, που του κάλου σήμερα τη ζητούν στη πραγματοποίηση του πιο... σοβαρού όνειρου; 'Ω ναί! Μια κούκλα χαροποιεί περισσότερο από μια καστανίνα με μυρωδιά, κι' ένα τουφεκάκι περισσότερο από μια κάλαμαριά. Τέτοιο γόητρο, τέτοια μαγική δύναμη δεν έχουν πια τα δώρα των «μεγάλων». Ούτε αυτά ακόμη τα στολίδια, που

ό καλός μπαμπάς χαρίζει σήμερα στις «μεγάλες» του κόρες. 'Εγώ τουλάχιστο θυμούνται πολύ καλά, πως τίποτα δεν με χαροποίησε στην κατοπινή μου ζωή τόσο άγνά, τόσο τέλεια, όσο τα παιχνίδια, που μου χάριζαν όταν ήμουν μικρός.

Ο θόρυβος της Πρωτοχρονιάς, οι συρρίχτρες, οι ρολάνες, οι τρουμπέτες, με ξαναγυρίζουν 'ς εκείνη την ηλικία και μου φαίνεται πως τα βλέπω ακόμα μπροστά μου. Τι όμορφα δώρα! 'Ετσι όμορφα δεν γίνονται πια σήμερα. Και ξέρετε γιατί; Γιατί τ'άδελπα με τα παιδικά μου μάτια, και τα παιδικά μάτια έχουν την ιδιότητα να βλέπουν παντού οαύματα. 'Η αλήθεια όμως είναι, — για να λέμε και του στραβού το δίκιο, — πως τα παιχνίδια, στον καιρό μου και στην πατρίδα μου, ήταν λιγάκι πιο περιποιημένα. Ντόπια βιομηχανία δεν υπήρχε τότε ακόμα και τ'αφενταν 'όλ' απέξω, από τη Γαλλία, από την 'Ιταλία και προπάντων από τη θρυλική Νυρεμβέργη. 'Αλλά κι' ή ξένη αυτή βιομηχανία δεν είχε ψευτίσει ακόμα. Τα παιχνίδια, που μ'α έστελνε, ήταν πιο στερεά, πιο καλοκαμωμένα, πιο καλοσχεδιασμένα, πιο καλοχρωματισμένα. 'Οπου ήταν πετσάκι, θάταν πρώτης ποιότητας' όπου ήταν μέταλλο, θάταν έλκεκτό' όπου ήταν ύφασμα, θάταν ωραίο... Ξαναλέω όμως και τονίζω πως την ιδιαίτερη όμορφη των παιχνιδιών εκείνων, την έκαναν τα παιδικά μου μάτια.

Θυμούνται ακόμα ένα μεγάλο κομψότατο ταμπουράκι, τόσο στερεό, που μου βάσταξε χρόνια. Μεγάλωσα, κι' ακόμα φανόνταν στο σπίτι τ'αγία λείψανά του, σπαρμένα εδώ κι' εκεί. Θυμούνται μια Κίβωτό, με το Νώε, τον Σήμ, τον Χάμ και τον 'Ιάφεθ και μ' όλα τα ζώα του κόσμου μέσα! Τ'ην άνοιξα, τ'α έβγαλα και δεν είχαν τελειωμούς! Κι' εκείνος ο 'Ιάφεθ, τι άστία μουρίτσα που είχε! 'Ακόμα μ'α φαίνεται πως με κοιτάζει και χαμογελά... 'Αμ' μια κουζίνα, που δεν της έλειπε τίποτα, ούτε η τσιμπίδα του 'ακισιού; Κι' αυτήν της τ'αγία λείψανα για πολλόν καιρό γύριζαν στο σπίτι, κι' έβλεπες έδω μια κατσαρόλιτσα που είχε γίνει... καλαμάρι, κι' εκεί μια σκαρίτσα που είχε γίνει σκαλιστήρι της γάστρας...

'Αλλά σταθίτε... Γιατί σ'ας τα λέω τώρα 'όλ' αυτά; 'Επεις θα μπορούσατε να μου τα πείτε καλύτερα. Γιατί πολύ πιο πρόχειρα στη μνήμη σας και στην εντύπωσή σας έχετε τα παιδικά σας παιχνίδια, και τη χαρά που σ'ας προξένησαν, και τις περιπέτειες που έλαβαν τα κακόμοιρα στα καταστρεπτικά σας χειράκια... Κι' αν έχω λέω κάποτε «άχ, 'ας ήμουν ακόμα όπως τότε», ξέρω καλά πως το ίδιο λέτε και σεις. Πόσες φορές, σε γράμματα παιδιών δεκαπέντε, δεκάξη χρονών, δεν έδιδάχατε τις φράσεις: «'Όταν ήμουν μικρός... όταν ήμουν παιδί... όταν βρισκόμουν στην

ώραία ηλικία... άχ, τα παιδικά μου χρόνια... γιατί να μ'ην ξαναγυρίζουν;...» Τέτοιες φράσεις βλέπουμε συχνά και στη Σελίδα Συνεργασίας. Θάλεγε κανείς πως τις γράφουν γέροι και γρηές. Κι' όμως αυτοί οι γέροι, αυτές οι γρηές προ όλίγων ακόμα... μηνών έπαιζαν κούκλες ή τρουμπέτες!

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ

(Χειμωνιάτικη εικόνα).

Τώρα που ο ήλιος γέρνει προς τη δύση μυοιδόφλογος, λίγες στιγμές πριν φύγη, στερνή φορά μ' αγάπη σε ξανοίγει, Λυκαβηττέ, και θέλει να σε ντύση.

Χρυσά και μενεξέδες να σκορπίση όπου ή μορφή σου με τα ούράνια σμίγει' μ'α όμως εκεί ψηλά χαράζει ή λίγη παρθενία σου λευκότη, πώχει ανθήσει

μπουμπουκί αγνό, που μες το μαύρο φόντο των σύννεφων λευκότερο φαντάζει... και γέρνει ο Φοίβος στο γαλάζιο πόντο...

Μιάν άστραπή τα σύννεφα χαράζει' μ'α δεν φοβάσαι σύ: φυλάς τη χάρη του 'Αι-Γιωργή εκεί ψηλά του καββάλαρη! ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΚΡΙΔΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'. (Συνέχεια)

Το έκρυβε απ' όλους' κι' ο μόνος που το είχε καταλάβει, ήταν ο ναύκληρος Τζών Μπλόκ, άνθρωπος ίσιος κι' άτρόμητος, άρροισμένος όλος στον πλοίαρχό του.

Το πλήρωμα του Φλάγκν ήταν από καμιά είκοσαριά ναύτες, όχι και τόσο καλής ποιότητας, κι' ο Χάρρυ Γκούλδ το ήξερε καλά. Ο ναύκληρος πάλι δεν έδλεπε με καλό μάτι, την υποπτη επίσκεψη που έδειχνε ο υποπλοίαρχος σε μερικούς ναύτες, όταν έκαναν καμιά παραλείψη, κανένα σφάλμα στην ύπηρεσία. Γιατί τους φοδόνταν, ή γιατί τους καλόπιανε;... «Κάτι λάκκο έχει ή φάβα!» έλεγε με το νου του ο Τών Μπλόκ. Και κατακόπευε τον υποπλοίαρχο, άπορατισμένος να τα πη όλα του πλοίαρχου, που άκουγε πάντα τον καλό και τίμιον αυτό θαλασσινό.

Από της 22 του Αυγούστου ως τις 9 του Σεπτεμβρη, το ταξίδι έξακολούθησε κανονικά κι' ήσυχα. 'Ο άέρας, αν και δεν ήταν παρ' αδύνατη αύρα, δεν είχε ευνοή. 'Αν έξακολούθουσε έτσι, το τρικάρτο θα έφθαγε στη Νέα-Έλβετία κατά τα μέσα του 'Οκτώβρη.

Όστόσο, στο πλοίο, είχαν άρχισι να παρατηρούνται κάποια συμπτώματα άνωποταξίας, που την υποβοηθούσαν, καθώς φανόνταν, ο υποπλοίαρχος κι' ένας τρίτος άξιωματικός. 'Ο Ροβέρτος Μπόρουπ, σπρωγνόμενος από τη φθονή και διεστραμμένη του φύση, δεν έπαιρνε κανένα μέτρο εναντίον των άπειθών. 'Απεναντίας τους ενθάρρυνε με λόγια, που δεν ταίριαζαν στο

άξιωμα του, έδειχνε μια θεληματική άδυναμία εκεί που έπρεπε να τρίξη τα δόντια, δεν τιμωρούσε κανένα, έλκλεινε τα μάτια σε κάθε παράβαση. Τέλος πάντων, έδλεπε κανείς πως λίγο-λίγο προετοιμαζόταν μια στάση.

Ο Φλάγκν έξακολούθουσε να προχωρή βορειοανατολικά. Στις 9 του Σεπτεμβρη βρισκόταν σε πλάτος 20° 17' και μήκος 80° 45', δηλαδή στη μέση σχεδόν του 'Ινδικού 'Ωκεανού, κοντά στον Τροπικό του Αιγόκερου, που έπρόκειτο να τον περάσει.

Τ'ην προηγούμενη νύχτα είχαν έκδηλωθ συμπτώματα κακοκαιρίας, άπότομες πτώσεις του βαρομέτρου, συννεφιάσματα άπειλητικά, που προμηνούσαν όλα μια από τις φοδερές εκζίνες τοικυμίες που άναστατώνουν συχνά τον ωκεανό.

Στις τρεις τόποςμε, σηλώθηκε ξαφνικά άνεμος τόσο δυνατός, ώστε λίγο έλειψε ναναποδογυριστή ο «Φλάγκν». Σοδαρήπεριπέτεια για ένα καράβι, που άφού έγειρε με το πλευρό, δεν άκούει πια στο τιμόνι και, για να ξανασηκωθ, πρέπει να του κόψουν τα κατάρτια. Κι' έτσι γυμνό κι' άνικανο ν' άντισταθ στα κύματα, παραδίνεται στη μανία του ωκεανού...

Περιττό να πούμε πως από την άρχή αυτής της τρικυμίας, οι έπιβάτες υποχρεώθηκαν να κλεισθούν στις καμπίνες τους, γιατί το κατάρτιωμα το σάρωναν τα πελώρια κύματα. Μόνο ο Φρίτς κι' ο Φραγκίσκος είχαν μείνει άπάνω για να βοηθούν τους ναύτες.

Από την πρώτη στιγμή, ο πλοίαρχος Χάρρυ Γκούλδ είχε πάρει τη θέση του στη γέφυρα κι' ο ναύκληρος στο τιμόνι, ενώ ο υποπλοίαρχος Μπόρουπ κι' ο τρίτος άξιωματικός φύλαγαν στον έξω στη της πλώρης. Το πλήρωμα στεκόταν έτοιμο να έκτελή τις διαταγές του πλοίαρχου, γιατί έπρόκειτο περί ζωής ή θανάτου. Το παραμικρότερο λάθος σ' ένα χειρισμό, τη στιγμή που τα μανιασμένα κύματα χτυπούσαν τον Φλάγκν, μισογεμμένο στο άριστερό, θάφερνε καταστροφή.

Όλες οι προσπάθειες έτειναν να τον σηκώσουν πρώτα κι' έπειτα να σιάξουν τα πανιά του σε τρόπο, ώστε να μπορή νάντιστέκεται στις μπόρες.

Και όμως το λάθος αυτό έγεινε, αν όχι θεληματικά, γιατί κανείς βέβαια δεν ήθελε να βουλιάξουν, άλλ' από μια παρεξήγηση των διαταγών του πλοίαρχου, πράγμα που δεν έπιτρέπεται σε άξιωματικό, όταν έχη τη νοημοσύνη και το ένστικτο του θαλασσινού.

Ο μόνος που έφταιγε σ' αυτή την περίπτωση, ήταν ο Ροβέρτος Μπόρουπ, κανέ-

νας άλλος. 'Εξαιτίας κάποιου πανιού, που μια στιγμή το γύρισαν άγαραμπα, ένα πελώριο κύμα μπόρεσε να εισορμήση στο πλοίο.

Αυτός ο άθλιος ο Μπόρουπ θέλει να μ'ας βουλιάξει; φώναζε ο Χάρρυ Γκούλδ. — Έκαμε ό,τι μπόρεσε! άποκρίθηκε ο Τζών Μπλόκ από το τιμόνι.

Ο πλοίαρχος ώρμησε στο κατάρτιωμα και, με κίνδυνο να τον πάρουν τα κύματα, κατόρθωσε να φθάση ως τον έξώστη.

Στην καμπίνα σου, φώναζε θυμωμένος στον υποπλοίαρχο. Στην καμπίνα σου, και να μ'ην ξαναβγής!

Το λάθος του υποπλοίαρχου ήταν τόσο φανερό, ώστε κανένας από τους ναύτες, που ήταν έτοιμοι να τον περιτοίχισουν αν

«Ένα πελώριο κύμα μπόρεσε να εισορμήση...» (Σελ. 37, στ. β')

τους έδινε διαταγή, δεν έτόλμησε να πη λέξη. Κι' ο υποπλοίαρχος, χωρίς να διαμαρτυρηθ καθόλου, πήγε στην καμπίνα του. 'Ο,τι ήταν δυνατό να γίνει, ο Χάρρυ Γκούλδ τότε το έκαμε. Μ' ένα καλό σιάξιμο των πανιών, ο «Φλάγκν» κατόρθωσε να ξανασηκωθ, χωρίς να γίνει άναγκη να του κόψουν τα κατάρτια.

Τρείς όλοκληρες ημέρες έβόσταζε ή τρικυμία αυτή. 'Αλλά το πλοίο μπόρεσε να διαφύγη όλους τους κινδύνους, χάρη στον πλοίαρχό του και στο ναύκληρο. Όλο σχεδόν αυτό το διάστημα, ή Σουζάνα, ή Τζέννυ κι' ή Ντόλλ το πέρασαν κλεισμέ-

νες στις καμπίνες τους, 'ενώ ο Φρίτς, ο Φραγκίσκος κι' ο Τζέιμς βοηθούσαν το πλήρωμα στους χειρισμούς.

Τέλος, στις 12 του Σεπτεμβρη, φάνηκε πως θα έπαυε σε λίγο το άτμοσφαιρικό αυτό άναστάτωμα. 'Ο άνεμος έπεςε κι' αν ή θάλασσα δεν ήσύχασε άμέσως, τα κύματα τουλάχιστο δεν έσάρωναν πια το κατάρτιωμα του «Φλάγκν».

Οι ταξιδιώτισσες βγήκαν τότε από τις καμπίνες τους. 'Ηξεραν τί είχε γίνει με ταξιδι πλοίαρχου και υποπλοίαρχου και για ποιο λόγο ο δεύτερος είχε φυλακισθ. Γιατί ο Ροβέρτος Μπόρουπ θα περνούσε στο γυρισμό από ένα ναυτοδικείο, που θα ποράτιζε την τύχη του.

Πολλές βλάβες είχαν πάθει τα πανιά του «Φλάγκν». που έπρεπε τώρα να επιδιορθωθούν. Κι' ο Τζών Μπλόκ, που διεύθυνε αυτή την εργασία, είδε καθαρά πως το πλήρωμα δεν έγύρευε παρά να στασιάζη.

Η κατάσταση αυτή παρατηρήθηκε κι' από τους ταξιδιώτες και τους ανήσυχσε περισσότερο ίσως κι' από την τρικυμία. 'Ο πλοίαρχος βέβαια δε θα έδίσταζε να τιμωρήση τους στασιαστές, όποιοι κι' αν ήταν. Μ'ην ήταν όμως άργά;...

Τις ακόλουθες όκτι ήμέρες, δεν έσημειώθηκε καμιά άπειθαρχία. 'Επειδή ο «Φλάγκν», εξ αιτίας της τρικυμίας, είχε βγή από το δρόμο του πολλές εκατοντάδες μίλλια προς τα ανατολικά, έπρεπε τώρα να γυρίση προς τα δυτικά, για να ξαναδρεθθ στο μήκος της Νέας-Έλβετίας.

Στις είκοσι του Σεπτεμβρη, κατά τις δέκα, έκπληκτοι όλοι είδαν το Ροβέρτο Μπόρουπ στο κατάρτιωμα. Πώς βρήκε από τη φυλακή;...

Οι ταξιδιώτες κατάλαβαν πως ή κατάσταση είχε χειροτερέψει και θα χειροτέρεζε ακόμα.

Μέλις ο πλοίαρχος Γκούλδ είδε τον υποπλοίαρχο να διευθύνεται στην πλώρη, έτρεξε κοντά του.

— 'Υποπλοίαρχε Μπόρουπ, του είπε, είσαι φυλακισμένος. Πώς έτόλμησες να έλθης άπάνω; 'Αποκρίσου!

— Ναί, φώναζε ο Μπόρουπ, και να ή άπάντησή μου!..

Και γυρίζοντας στο πλήρωμα:

— 'Εδώ, συντρόφοι! έπρόσταζε.

— Ζήτω ο Ροβέρτος Μπόρουπ! φώναζαν οι ναύτες από παντού.

Ο Χάρρυ Γκούλδ έτρεξε στην καμπίνα του και ξαναβγήκε μ' ένα πιστόλι στο χέρι. 'Αλλά δεν πρόρτασε να το μεταχεισθ. Μια πιστολιά, που την έρριξε ένας ναύτης, τον βρήκε στο κεφάλι κι' έπεςε πληγωμένος στην άγκαλιά του Τζών Μπλόκ.

(Έπεται συνέχεια)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλούνται οι Συνδρομηταί, των οποίων ἔλκειν ἡδη ἡ συνδρομή, νὰ σπεύσουν νὰ τὴν ἀναγεώσουν. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις καμμία καθυστέρησις δὲν ἐπιτρέπεται, διότι δυσχεραίνει τὸ ἔργον μὲς.

Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Κύπρῳ Συνδρομηταί ἡμποροῦν νὰ στείλουν τὸ ἀντίτιμον μέσον Τραπεζῆς Ἀθηνῶν ἢ Τραπεζῆς τῆς Ἀνατολῆς διὰ διατακτικῆς τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων τῶν.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Χειμῶνας ἔπεσε βαρὺς !
Τοῦλάχιστον βορρῆς φυσᾷ,
Τὸ κρύο διαπεραστικόν
Τὸ κόκκιλον τρυπάει.

Ὁ οὐρανὸς ὁ γελαστός
Καὶ γαλαζοπυρμένος,
Τώρα μὲ μαύρα σύννεφα
Εἰν' ὅλος σκεπασμένος.

Πέρασε τὸ φθινόπωρο,
Λευκὰ ἡ γῆ ἐντόνη,
Καὶ ἡ γῆ στα ἐγγόνια τῆς
Λέει τὸ παραμῦθον.

Ἡ θάλασσα, ἀπὸ μακριὰ,
Ἀφρίζοντας προβάλλει,
Καὶ τὰ πλατὰ τῆς κύματα
Χτυποῦν τ' ἀκρογιάλι.

Καὶ τὸ νερὸ πού κύλαγε
Μὲ γοηγοῦσα τόση,
Μέσα στ' αὐλάκι ἡ χειμωνιά
Τῶναι καὶ αὐτὸ παγώσει !

Τὰ δένδρα ὅλα εἶναι γυμνά,
Τὰ φύλλα τους πεσμένα !
Καὶ τὰ ποτὰ χωρὶς χαρὰ
Σοπαίνουν τὰ καίμενα.

Ματωμένη Δύση

ΣΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ

Τόσος Σοῦ ἔπλεξαν ὕμνους ! Δὲν
θὰ τοὺς μοιάσω. Δὲν θὰ παρακαλέσω ταπεινὰ, δὲν θὰ Σοῦ τὸ
ζητήσω γιὰ χάριν νὰ διαλέξης
θρόνον σου τὴν ψυχὴ μου.

Κι' ἂν κάποτε, κουρά-κουρά—
σὺν λαοδούτρᾳ—τύχῃ νὰ φωλιά-
σῃς μέσα μου, μὲλεις τὸ νοιώσω,
μὲ κάθε ἀγῶνα, κάθε θυσίᾳ, θὰ
σὲ ξεκουμπίσω ἀπὸ 'κεῖ.

Ἐλπίδα ψεύτρα, Ἐλπίδα πλάνα,
ὁμορφὸ ἄρμα πού φέρνει τὴν
ἀσχημὴ, τὴν φοικιτῆ, τὴν ἀπαίσια,
τὴν ψυχολόγον ἀπαγορευμένη, μα-
κρὰ, πολὺ μακρὰ ἀπὸ μένα !...

Πήγαινε 'ς ὅσους, γὰρ νὰ μὴ
μουχλιάσουν ἀπὸ ἀκίνησι, καὶ ἂν
δράναι, ἔχουν ἀνάγκη νὰ πι-
στέψουν, (καὶ Σὺ τὴν δίνεις αὐτὴν
τὴν πίστην), πῶς ἡ κίνησι πού θὰ
κάνουν θὰ τοὺς φέρῃ κάποιον κέρ-
δος : τιμὲς, δόξαι, πλοῦτο, ἐπιτυχία.

Σ' ἐμένα ἀρέσει νὰ κινουμὶ
γιὰ νὰ κινουμὶ. Τὸ ξέρω πῶς
ποτέ πούθενά δὲν θὰ φθάσω. Πῶς
καγεῖς δὲν θὰ βρῇ πῶς κατὶ κάνω.

Ὅμως ἐγὼ κατὶ θὰ κάνω : Ἀπὸ
τὴν ψυχὴν μου θὰ διώχνω τὴ μοῦχλα !

Γι' αὐτὸ καὶ 'στὸ κλουβὶ τῆς
προλήψεως ἂν ζῶ, καὶ τῆς δυστυ-
χίας ἂν μὲ ζῶνουν τὰ δεσμά, θὰ
κινουμὶ, ὅλο· θὰ κινουμὶ. Δὲν
ἔχω ἀνάγκη νὰ πιστεύω πῶς κά-
ποτε θὰ ἐλευθερωθῶ. Θανατῶ
καὶ λέω ἥρωα τὸν στρατιώτη, πού
ὅσο πείθεται πῶς ἀδύνατο νὰ
νικήτῃ, μὲ τόση πολεμικὴ περισ-
σότερη λύσσα. Αὐτὸν θὰ μοιάσω.
Ὅπως κι' αὐτός, θέλω κι' ἐγὼ νὰ
αἰσθανθῶ τὴν ἡδονὴν πού χα-
ρίζει 'ς τοὺς πιστοὺς Του ὁ ἀγῶ-
νας, ἐρημὸς ἀπ' τὴν δική σου,
πλάνα Ἐλπίδα, συντροφιά.

Τυχερὴ

ΣΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ

Στὸ φίλον μου Νῶντα Σ. Δημητρίου

Στὸ σίτιν ἐὶς φτωχοῦ, τὰ με-
[ισογῆτα
καὶ μὲ τοῦ καντηλιοῦ τὸ λίγο φῶς,
πλέκει σιγὰ-σιγὰ τῆς γνῶσης
[δύχτυμα
τ' ἀγῶρι, πού καίμους τὸ καίει
[κρυφός.

Ξάβρου παραστρατᾷ γοργὸ
[τὸ μάτι
σὲ μὲν εἰκόνα στὸ παιλὶο χαρτί
καὶ τὸ φτωχὸ παιδί ξεχνάει
[κοιμάται
τὸ λόγο, τόσο ἀργὰ πού τὸν
[κρατεῖ.

Κι' ἀπλώνει τὴν ματιὰ του στὴν
[εἰκόνα,
—τῆς ὁρασης πιότο—καὶ τὴ
[ρουφῇ
καὶ τὴν τραβάει στὸ τοῦ, σὰ τὴν
[σταγόνᾳ,
πού τὴν τραβάει ὁ ἥλιος στὰ ψηλά.

Κι' ἐκεῖ ζωντανεμέν' ἡ καλωσύνη,
πού στὴν εἰκόνα ἀπλώνονταν
[γραφεῖ,
μὲ κάθε κίνησιν τῆς λάμψης χύνει
κι' ἀνταύγεια στὴ ψυχὴ τοῦ
[μαθητῆ.

Καὶ τὸ φτωχὸ παιδί ξαναγοῖζει
ἐστὶ διάβασμά του μὲ τὸ λίγο φῶς...
Μὰ μέσα του λαμπρὸς τὸ πλημ-
[μυρίζει
ἥλιος καλοκαιρινός· μὲ τ' ἀγιοφῶς.

Ἀγγελος Φθιτός

ΣΙΔΟΥΕΤΕΣ

Μία μικρὴ ἀδιαθεσίᾳ μ' ἐξα-
ναγκάζει νὰ μένω κλεισμένη στὸ
σπίτι. Καὶ μὴ ἔχοντας νὰ κάμω
τίποτ' ἄλλο, κοιτάζω πίσω ἀπ'
τὸ παράθυρο τὴν κίνησιν τοῦ δρό-
μου, τὴ γωνία αὐτῆς τῆς ζωῆς.
Ἡ ἀργία τῆς σημερινῆς ἡμέρας
καὶ πρὸ πάντων ἕνας μεσημερι-
ακὸς ἥλιος, εὐεργετικώτατος στὸ
σχετικὸ κρῖν τῆς ἐποχῆς, τραβάει
ὅλον τὸν κόσμον στὸν περίπατο,
στὴν ἐξοχί.

Καὶ νά, πρῶτα πρῶτα, πολλὰ
παιδιάνα περικυκλώνουνε μὲ λάμ-

ψιστὰ μάτια, ἀλλὰ καὶ μὲ πεν-
τάρες στὸ χέρι, ἕνα καρροτσάκι
φορημένο ἀπὸ χρυσοκίτρινα
δροσάτα πορτοκάλια. Ὁ πωλη-
τὴς δὲν προφθάνει νὰ ἱκανοποιῇ
τὴν ἀνυπομονησίαν τῶν μικρῶν,
πού σπεύδουν, μὲλεις ἀποκτῇσιν
τὸ ποθητὸ φρούτο, νὰ φύγουν
πληδώντας, γιὰ νὰ τὸ φάγῃ ὅσο
πιο γρήγορα μπορεῖσιν...

Κυρίες καὶ κορίτσια, στολισμέ-
νες μὲ τὰ κυριακτικά τους, πη-
γαίνουν, ἄλλες μὲ κουρασμένο,
ἀργὸ βήμα, σὰ νὰ θέλουν ν' ἀπο-
λαύσουν περισσότερη ὥρα τὴν
ἡδονὴν τοῦ δόλοῦ, πρὸ τοῦ ἡλίου,
πρὸ τοῦ νὰ φθάσουν στὸ τέρμα
τοῦ περιπάτου, κι' ἄλλες γελα-
στές, πετχτές, εὐτυχεῖς γιὰ τὴν
ἐπίδειξιν τῆς τουαλέτας τους.
Στοιχοὶ ὁλόκληροι ἀπὸ ἄνδρες
πηγαίνουν κι' αὐτοὶ στὸ σκοπὸ
τοῦ, ἀρκοκίτητοι, μὲ τὰ χέρια
πίσω κοατώντας τὰ μπασιόνια
τους. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ φαίνονται
σὰ νὰ ξεχειλίζουν ἀπὸ εὐγνωμο-
σύνη γιὰ τὸν καλὸ ἥλιον, πού
στοὺς γέροντας φέρνει γιὰ λίγο τὴ
μακροχρόνιαν.

Μὰ νά κι' ἕνα συντρέμι τῆς
τύχης, πού σκιάζει τὴ ζωγραφι-
σμένην στὰ πρόσωπα εὐχαρίστηση :
ἕνας δυστυχημένος τυφλὸς περνᾷ,
χωρὶς νὰ τοῦ κἀν ἑντόπωση ἢ
λάμψη τοῦ ἡλίου... Μήπως καὶ
ὁ οὐρανὸς εἶναι ποτὲ ὁλοσδιόλου
ἐξάντερος ; θὰ βρεθῇ κάποιον συν-
τεράστιον, ἔστω καὶ ἀνεπαίσθητο,
γιὰ νὰ τὸν ἀμυγῶσῃ...

Κρυσταλλένια

ΔΥΟ ΓΛΕΝΤΙΑ

— Ἀπόψε θὰ γλεντήσουμε ! φώ-
ναξε ὁ Μανωλίδης στοὺς συντρό-
φους του καὶ, κάνοντας μιά χει-
ρονομία ἐνθουσιασμοῦ, τράβηξε
γιὰ τὸ καπηλεῖο μὲ τραγουδιὰ.

— Φέρε μας, κἀπλη, κρασί
μολόμι νὰ πιούμε, νὰ γλεντή-
σουμε ! φώναξε στὸν ταβερνιάρη.

Κι' ὁ σοφὸς πού, περαστικὸς
ἀπ' ἐκεῖ, τὸν ἄκουσε, ἔπε μὲσα
του : «Θὰ γλεντήσω κι' ἐγὼ ἀπό-
ψε !» Καὶ δὲν ἐφθασε σπῖτιν του,
ἀνοῖξε τὴν βιβλιοθήκη.

Κουπριάκος Ἀσθήρ

ΣΤΟ ΑΨΥΧΟ ΠΟΥΛΑΚΙ

Ἐμπρός μου ἄψυχο βρίσκεσαι,
καίμενο μου πουλάκι !

Ἡ ψυχὴ σου πέταξε, καὶ τώρα
τὸ σωματάκι σου, παγωμένο, κεί-
νεται 'δῶ !

Πόσες φορές, μὲ τὴν γλυκερὰ
φωνή σου, ἐσκόρπισες στὴν ψυχὴ
μου χαρὰ κι' εὐχαρίστησι ! Πόσες
φορές, ἀγαπημένο μου πουλάκι,
μὲ παρηγόρησες μὲ τὸ ὠραῖο τρα-
γουδι σου !...

Καὶ ποῖος ἔφερε μήπως, ἀπο-
σταμένη ἡ ψυχούλα σου, ἐφριγε
ζητώντας ἐλευθερίαν, τὴν ἐλευθε-
ρίαν ἐκείνη, πού ἐγώ, ἐγώστρια,
δὲν σοῦ ἔδωκα ;

Ποῖος ἔφερε μήπως ξεψύχου-
σες ἀφίροντας ἕνα ἀνάθεμα γιὰ
ἐκείνην, πού μὲ τόση σκληρότητι
σὲ εἶχε φυλακισμένο 'ς ἕνα κλου-
βί !...

Ἐγὼ ὅμως, ἀπάνω στὸ ἄψυχον
κορμί σου, ἀφίρω ἕνα δάκρυ ἐν-
γλωσσίνης καὶ μετάνοιαν, νὰ
συντερεψῇ στὸν αἰώνιον ὕπ-
νου σου !...

Μαγικὴ Σελήνη

ΛΑΛΙΑ ΚΑΡΔΙΑΣ

Ὅλα, τὰ πιὸ γλυκόλαλα,
κι' ἂν μαζωχτοῦν πουλιά,
κι' ἂν ἀρχινίσουν μονομιᾶς
μιὰν ὥρη μελωδιὰ,
πού νάντηγ' αἰνιγτῶν μας,
μὲ γοργανατριχίλες,
κρῦες, φευγάτες, σύκορμες,
ποτὲ τῆς δὲ θὰ φτάσῃ
αὐτὴ πού βγαίνει ἀπὸ λαλιά,
κοι μόνη αὐτὴ πού κλίνει,
κάτι ὑψηλὸ ἀπ' τὴ καρδιά
κι' ἀπ' τῆς ψυχῆς τὰ μέσα,
κάτι μεγάλο ξεχωρὸ :
καὶμὸ, χαρὰ καὶ λύπη !

Νύσος Ἀνοστή

ΣΚΙΕΣ

Εἶναι μερικά πράγματα, πού
ἡ λάμψη τους δὲ μᾶς ἀφίνει
δοῦμε σιὰν τοὺς τίποτ' ἄλλο. Κι'
ὅμως, ἂν δὲν ὑπῆρχαν, ὁ δὲ
βλέπαμε τίποτα πόλιν.

Σκέφτηκες ποτὲ σου, τί συμ-
βαίνει μὲ τὸν ἥλιο ; Ἄν τὸν
κοιτάξῃς γιὰ λίγο στὸ πρόσωπο
δὲν μπορεῖς ἀμέσως ὕστερα
διακρίνῃς τίποτα. Κι' ἂν ἐπιμε-
νῇς νὰ τὸν κοιτᾷς ἀκόμα, σὺ
λίγο δὲ θάχῃς μάτια παρὰ μόνον
γιὰ Κεῖνον. Κι' ὅμως ἀυτολόγισμα
τοῦ, ἂν δὲν ὑπῆρχε, ὅλα γιὰ σένα
θάταν σκοτάδι.

Μελλοθάνατος

ΓΛΩΣΣΙΚΑ

HOSPITIUM

Μερικοὶ τὴ λέξη σπῖτιν τὴν γρά-
φουν μὲ η, σπῆτιν. Δὲν ἔχουν
δίκιο, γιὰτὶ τὸ σπῖτιν προέρχεται
ἀπὸ τὸ λατινικὸ hospitium, ποὺ
σημαίνει ξενία, ξενών, κατάλυμα
καὶ τέλος οἰκία. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ
παλαιότεροι τὸ ἔλεγον ὁ σπῖτιν
κι' ἔτσι τὸ βλέπομε γράμμενο σὲ
παλαιὰ βιβλία. Ὅστε ἡ ὀρθὴ
γραφή εἶναι σπῖτιν καὶ ὄχι
σπῆτιν.

Ἀναστηθεῖσα Ἐλλάς

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ἡ Εὐτυχία μοιάζει μὲ τὴ Δόξα.
Ἐκεῖνος πού τὴ σημαδεύει ἀπὸ
κοντά, ἀποτυγχάνει.

Τὰ πάθη εἶναι τύραννοι. Μὰ
ἀναγκάζουν νὰ τὰ ὑπακούμε.

Ὁ Θάνατος εἶναι πιὸ ὑποφερ-
τός ἀπὸ τὴν ιδέα τοῦ Θανάτου.

Τί μάταιο πρᾶγμα ἡ ζωγρα-
φικὴ ! Θαυμάζουμε τὴν ἀπομίμησιν
ἐνός ἀντικειμένου καὶ δὲν θαυ-
μάζουμε τὸ ἀντικείμενον τὸ ἴδιον !

Σ' ἕνα παραμῦθον, ἀναφέρεται

κάποιον μαγικὸ δακτυλίδι, πού κεν-
τοῦσε ἐκείνον πού τὸ φοροῦσε στὸ
δάκτυλο, μὲλεις ἔκανε μιά κακὴ
πράξη. Ἐνὰ τέτοιον δακτυλίδι ἔ-
χουμε ὅλοι. Εἶναι ἡ συνειδήσις μας.

Στὸν κόσμον ὑπάρχουν δυὸ εἴ-
δων ἄνθρωποι : Οἱ καλοὶ πού
νομίζονται κακοί· κι' οἱ κακοὶ
πού νομίζονται καλοί. Ἄλλο εἶ-
δος δὲν ἔξω.

Μελαγχολικὴ Ἀτθίς

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μεταξὺ μικρῶν φίλων.
— Ὁραία, κύριε ! Μὲ εἶδες
χτες στὸ δρόμο καὶ δὲ μὲ χαιρέ-
τηδες.

— Μά, καίμενε, δὲ σὲ εἶδα, εἶ-
μαι μύψ.
— Τότε ἔπρεπε νὰ μὲ πλησιά-
σῃς καὶ νὰ μὲ ἰδῇς !
— Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μι. ρομέγα

Ὁ Κουριοκεφαλᾶκης, κουρα-
σμένος ἀπὸ τὸν περίπατο, ξα-
πλώνεται σὲ δυὸ καρέκλες τοῦ
Σαλμοπλαστείου.

— Τί θὰ πάρῃ ὁ κύριος ; τὸν
ἐπαινεῖ ὁ ὑπάλληλος.
— Ἐγὼν ὕπνο !
— Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ταπεινωμένου Μενεξί

Ὁ Κουριοκεφαλᾶκης ἀγόρασε
ἑορμα παπουτσιὰ κι' ἕνας φίλος
τοῦν ῥώτησε :

— Γιατί τὰ πήρες τόσο μεγάλα ;
— Μὰ καὶ τὰ πιὸ μικρά, καί-
μενε, τὸ ἴδιο εἶχαν

